Mariestads kommun

Datum: 2025-09-25
Dnr: Ks 2024/417

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Detaljplan för del av Nya Staden 1:1 m.fl., Mariestad, Mariestads kommun

Mariestads kommun

Inledning

Vid upprättande eller ändring av en plan eller ett program ska kommunen undersöka om genomförandet av planen eller programmet kan antas medföra betydande miljöpåverkan (5 kap. 11 a § plan- och bygglagen). I det fall detaljplanen bedöms medföra betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas.

Detta dokument utgör undersökningens första del där kommunen identifierar omständigheter som talar för och emot att en plan eller ett program kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Därefter ska kommunen samråda i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras.

Undersökningen avslutas genom att kommunen i ett särskilt beslut avgör om genomförandet av en plan eller ett program kan antas medföra betydande miljöpåverkan (6 kap. 7 § miljöbalken). Detta beslut ska fattas innan planen eller programmet blir föremål för granskning. Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för och emot en betydande miljöpåverkan vilka framkommit under undersökningen. Beslutet ska göras tillgängligt för allmänheten och får inte överklagas särskilt (6 kap. 8 § miljöbalken).

Identifiera omständigheter för och emot betydande miljöpåverkan

Mariestads kommun använder de i dokumentet följande checklistorna för att identifiera omständigheter som talar för eller emot att aktuell plan eller aktuellt program kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Checklistorna bygger på kraven i 5 § miljöbedömningsförordningen (2017:966) som anger vilka omständigheter som kommunen ska utgå från vid undersökningen. Det kan bland annat vara påverkan på kulturvärden, naturvärden, risk för människors hälsa eller miljön. Var gränsen för betydande miljöpåverkan går är inte närmare preciserat. Kommunen gör en bedömning i varje enskilt fall.

Nedan ges några exempel på förutsättningar som kan bidra till betydande miljöpåverkan:

- Risk för negativ påverkan på riksintressen (Natura 2000/Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv med mera)
- Risk för negativ påverkan på skyddade arter
- Risk för negativ påverkan på brukningsvärd jordbruksmark
- Förorenad mark i kombination med risk för översvämning

Undersökningens omfattning

För att avgöra undersökningens omfattning behöver det först identifieras om planen eller programmet möjliggör ett så kallat MKB-projekt. Planer och program som möjliggör MKB-projekt ska genomgå en mer detaljerad undersökning än övriga planer och program. I det fall planen eller programmet möjliggör ett MKB-projekt, ska undersökningen även omfattas av kriterierna i 10–13 §§ miljöbedömningsförordningen.

Ett MKB-projekt kan enligt 4 kap. 34 § PBL exempelvis vara ett industriområde, ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat stadsbyggnadsprojekt. Begreppet ”annat stadsbyggnadsprojekt” kan enligt Boverket avse bostadsbebyggelse, sjukhus, universitet, idrottsarenor, biografer, teatrar, konserthallar och kulturcentrum med mera som har liknande miljöpåverkan.

Planens syfte och huvuddrag

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2024-10-30, Ksau § 395, om uppdrag att ta fram en ny detaljplan för del av Nya Staden 1:1 m.fl.

Detaljplanen syftar till att möjliggöra bostadsbebyggelse på befintlig gräsyta/parkmark. Genomförandet av detaljplanen medför en utbyggnad av cirka 80 bostäder alternativt lägenhetshotell fördelat på två huskroppar.

Planområdet omfattar fastigheterna Nya staden 1:1, Nya staden 3:1 och Katrinefors 2:1

Byggnaderna placeras som hus i park liksom de befintliga bostäderna direkt sydöst inom kvarteret. Parkering sker till största del inom befintlig parkeringsyta längs Östra Järnvägsgatan. Detaljplanen skall möjliggöra gång- och cykelväg mellan Sandbäcksvägen i sydväst och Östra Järnvägsgatan i nordöst. Planområdets nordvästra del föreslås inte bebyggas utan kan kvarstå som en grön yta för utevistelse och lek.

Utredningar som utgör bilagor till denna undersökning

- Riskanalys, BKB, 2025-07-02
- Bullerutredning, PE Teknik & Arkitektur, 2025-08-14

Utöver dessa utredningar kommer en dagvattenutredning ta fram för planen.

Sammanvägd bedömning

Det aktuella exploateringsområdet omfattas inte av några högre naturvärden och bedöms inte heller påverka riksintresset för det rörliga friluftslivet. Planförslaget bedöms inte medföra negativ påverkan på stadens samband, gång- och cykelstråk eller viktiga siktlinjer. Den befintliga allén samt en stor del av områdets grönytor kan bevaras. Genomförda utredningar visar att det inte föreligger några hinder för planens genomförande ur risk- eller bullerhänseende. Sammantaget bedöms planen, utifrån rådande förutsättningar och planens innehåll, inte medföra betydande miljöpåverkan.

<table>
<tr><th colspan="4">1. MKB-projekt</th></tr>
<tr><td>4 kap. 34§ PBL</td><td colspan="3">Identifiera om planen eller programmet möjliggör MKB-projekt.</td></tr>
<tr><td rowspan="3"></td><td colspan="3">Avses planområdet tas i anspråk för att anlägga:

• ett industriområde
• ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat stadsbyggnadsprojekt
• en skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar
• en hamn för fritidsbåtar
• ett hotellkomplex eller en fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse
• en campingplats
• en nöjespark
• en djurpark
• en spårväg
• en tunnelbana</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Möjliggör planen eller programmet något av ovanstående ändamål?</td><td>Ja</td><td>Nej</td></tr>
<tr><td></td><td>X</td></tr>
<tr><td>Kommentar</td><td colspan="3">Planen omfattar komplettering med nya bostadshus i en stadsmiljö med kringliggande bostäder, detta faller inte specifikt under någon av de 10 listade verksamheterna. Det närmast tillämpbara för planförslaget skulle vara kategorin stadsbyggnadsprojekt.

I Boverkets kunskapsbank beskrivs vidare vilka undantag från MKB-projekt som finns. En aspekt är där områdets storlek, beskrivet som ”Undantaget gäller om ytan på det område som berörs av åtgärden understiger 5 000 m²”

Det aktuella planområdet är c:a 7 000 m² men av den ytan kvarstår klart över halva ytan oförändrad, endast planområdets centrala</td></tr>
</table>

	del påverkas av planförslaget. Högt räknat är området som berörs på 3 000 m² *Sammanfattningsvis ser vi inget som pekar mot att det aktuella planförslaget skulle falla under något av kriterierna för MKB-projekt.* *Nedan text från Kunskapsbanken avseende undantag:* Det första undantaget från krav på bedömning av om åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan omfattar följande MKB-projekt: • ett industriområde • ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något stadsbyggnadsprojekt • ett hotellkomplex eller en fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse • en campingplats. Undantaget gäller om ytan på det område som berörs av åtgärden understiger 5 000 m² och om samtliga nedanstående förutsättningar är uppfyllda: • Åtgärden inte strider mot den översiktsplan eller de områdesbestämmelser som gäller för området. • Åtgärden inte kan antas medföra sådana olägenheter eller risker för omgivningen som är mer omfattande än vad som normalt kan förväntas från bostadshus, kontor, detaljhandel eller liknande verksamhet. • Åtgärden inte kan antas påtagligt skada ett område av riksintresse för naturvården, kulturmiljövården eller friluftslivet enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. • Åtgärden inte kan antas påtagligt skada ett område av riksintresse enligt 4 kap. 2, 4 eller 5 § miljöbalken. • Åtgärden inte förvanskar en byggnad eller ett bebyggelseområde som är särskilt värdefull respektive

	särskilt värdefullt från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt enligt 8 kap. 13 § PBL. • Åtgärden inte skadar ett område som är upptaget på världsarvslistan i enlighet med Unescos konvention av den 16 november 1972 om skydd för världens kultur- och naturarv. • Åtgärden inte har betydelse för möjligheten att följa en miljökvalitetsnorm. • Området där åtgärden ska utföras inte omfattas av strandskydd eller något annat skydd enligt 7 kap. miljöbalken. • Området där åtgärden ska utföras inte är ett mark- eller vattenområde som inte alls eller endast obetydligt är påverkat av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön enligt 3 kap. 2 § miljöbalken. • Området där åtgärden ska utföras inte är ett mark- eller vattenområde som är särskilt känsligt från ekologisk synpunkt enligt 3 kap. 3 § miljöbalken. • Området där åtgärden ska utföras inte utgör brukningsvärd jordbruksmark enligt 3 kap. 4 § miljöbalken. • Området där åtgärden ska utföras inte är en nationalstadspark enligt 4 kap. 7 § miljöbalken.
Om svaret är Ja ska även följande hanteras.	
11§ MBF	Beskriv verksamhetens eller åtgärdens utmärkande egenskaper
Kommentar	
12§ MBF	Beskriv verksamhetens eller åtgärdens lokalisering

Kommentar	
13§ MBF	Beskriv de möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper
Kommentar	

2. Särskilda bestämmelser			
4 kap. 35 § PBL	**Undantag från miljöbedömning: En särskild mkb för detaljplaner med *standardförfarande* behöver inte upprättas om planen enbart gäller något av nedan nämnda ärenden, och mkb:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.**	**Undantag**	
		Ja	**Nej**
5 kap. 7 a § PBL	Gäller detaljplanen enbart en verksamhet som tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § MB (A eller B-verksamhet), och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig?		**x**
	Gäller detaljplanen enbart en åtgärd som prövas genom fastställande av en vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig för detaljplanen?		**x**
6 kap. 3 § MB	**Undantag från miljöbedömning: Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för detaljplaner som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten.**	**Undantag**	
		Ja	**Nej**
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?		**x**
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?		**x**
2 § miljö-bedömnings-förordningen	**Krav på strategisk miljöbedömning: En detaljplan ska antas medföra betydande miljöpåverkan om genomförandet kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a §.**	**Krav**	
		Ja	**Nej**
7 kap. 27 & 28 a §§ MB	Kan genomförandet antas omfatta en verksamhet eller åtgärd som på ett *betydande sätt* kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt fågeldirektivet (2009/147/EG) och därmed kräver tillstånd (Skyddad natur)?		**x**
	Kan genomförandet antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som på ett *betydande sätt* kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt art- och		**x**

	habitatdirektivet (92/43/EEG) och därmed kräver tillstånd (Skyddad natur)?		

3. Kulturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till kulturvärden.

Beskriv förekomsten av kulturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- ☐ Biologiskt kulturarv (Information, Inventering av biologiskt kulturarv)
- ☐ Karaktärsdrag i landskap och bebyggelse
- ☐ Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer
- ☐ Arkitektoniskt värdefulla kulturmiljöer och byggnader
- ☐ Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden)
- ☐ Immateriella företeelser (till exempel ortnamn eller berättelser som är knutna till platsen)
- ☐ Kulturvärden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskrivning	*Mariestads stadskärna är riksintresse för kulturmiljövård. Utanför riksintresset finns ett influensområde. Det är minst 500 meter från influensområdet till planområdet. Planområdet och föreslagen bebyggelse är inte synligt från stadskärnan/riksintresseområdet och någon påverkan på riksintresset bedöms inte föreligga.* *Inga utpekade kulturvärden finns i direkt anslutning till planområdet.* *Längs Östra Järnvägsgatan har det tidigare funnits ett järnvägsspår, Moholmsbanan, som kopplade ihop Mariestad med Moholm, Västra stambanan. Moholmsbanan slutade trafikeras år 1961. Rester av den allé som kantade järnvägen finns fortsatt kvar inom planområdet i form av fyra träd i en trädrad (2 alar och 2 björkar). Nordväst om Mariagatan finns strukturen av allé tydligare kvar.* *Mariestads tätort (innefattande planområdet) ingår i riksintresse för det rörliga friluftslivet.*

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade kulturvärdet.

☐ Statliga byggnadsminnen enligt 3 kap. KML (SFS 2013:558; BeBR; Förteckning; Vägledning) ☐ Kyrkliga kulturminnen enligt 4 kap. KML (BeBR; Vägledning) ☐ Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden) enligt 2 kap. KML (Fornsök; Vägledning; Lista med lämningstyper) ☐ Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur) ☐ Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur) ☐ Kulturreservat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur) ☐ Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur) ☐ Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur) ☐ Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur) ☒ Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 2 § MB (Skyddad natur) ☐ Världsarv (Information)	
Beskrivning	*Se beskrivning för punkt ovan*
Planens påverkan	
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna kulturvärdena.	
Beskrivning	*Föreslagen byggnation anknyter i skala och typologi till befintlig bebyggelse inom kvarteret.*
Bedömning av påverkan	

Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på kulturvärden?	Ja	Nej

Kommentar	*Planen bedöms inte påverka omgivande stadsmiljö och dess kulturvärden.* *Planen bedöms inte påverka riksintresset för rörligt friluftsliv.*

4. Naturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till naturvärden.

Beskriv förekomsten av naturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Värdefulla naturtyper eller spridningssamband mellan dessa:

☐ Naturtyper enligt habitatdirektivet (Lista över naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1; Arter & naturtyper i habitatdirektivet; Skyddad natur)

☐ Områden enligt Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering eller objekt med högt naturvärde (Skogens pärlor; Skyddad natur)

☐ Områden enligt Naturvårdsverkets myrskyddsplan eller nationalparksplan (Skyddad natur)

☐ Områden enligt ängs- och betesmarksinventeringen (Skyddad natur)

☐ Värdefulla vatten i enlighet med Levande sjöar och vattendrag (Information: Skyddad natur)

☐ Viktiga spridningssamband mellan de naturtyper som förekommer

Värdefulla arter eller spridningssamband för dessa:

☐ Värdefulla fågelarter (I Sverige regelbundet förekommande fågelarter [från bilaga 1 i Fågeldirektivet] för vilka Särskilda skyddsområden skall avsättas)

☐ Värdefulla växt-, djur-, eller svamparter (Arter & naturtyper i habitatdirektivet – Bevarandestatus i Sverige)

☐ Fridlysta växt-, djur-, eller svamparter (4-9 §§ Artskyddsförordningen)

☐ Fortplantningsområden eller viloplatser för fridlysta djur (4 § Artskyddsförordningen) Nyckelbegrepp samt fortplantnings- vilo- och övervintringsområden)

☐ Rödlistade växt-, djur-, eller svamparter (ArtDatabanken)

☐ Viktiga spridningssamband för de arter som förekommer

Beskrivning	*Området utgörs idag av en öppen gräsyta, en trädrad med sex lönnar mot Sandbäcksvägen samt en parkeringsyta längs Östra Järnvägsgatan. Trädraden omfattas av biotopskydd. För åtgärder som påverkar biotopskyddade områden krävs dispens från förbudet i 7 kap. 11 § miljöbalken.* *Längs parkeringsplatsen/Östra Järnvägsgatan finns rester av den allé som kantade Moholmsbanan kvar i form av fyra träd i en trädrad (två alar och två björkar). Nordväst om Mariagatan, utanför planområdet, finns strukturen av allé tydligare kvar.*

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade naturvärdet.

☐ Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur)
☐ Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
☐ Kulturreservat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
☐ Naturminne enligt 7 kap. 10 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
☐ Natura 2000 enligt 7 kap. 27 § MB (Förteckning över områden; Skyddad natur)
☐ Biotopskyddsområde enligt 7 kap. 11 § MB; övrigt och skogligt biotopskydd i Skyddad natur)
☒ Generellt biotopskydd enligt 7 kap. 11 § MB, förteckning i SFS 1998:1252 bilaga 1)
☐ Djur- och växtskyddsområde enligt 7 kap. 12 § MB (Skyddad natur)
☐ Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB
☐ Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur)
☐ Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB (ska redovisas i översiktsplan)
☐ Ekologiskt känsliga områden enligt 3 kap 3 § MB (Information; ska redovisas i översiktsplan)
☐ Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur)
☐ Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur)
☒ Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 2 § MB (Skyddad natur)
☐ Världsarv (Information)
☒ Biosfärsområden (Information; Skyddad natur)
☐ Våtmarksområden enligt ramsarkonventionen (Information; RAMSAR-områden i Skyddad natur)
☐ Skyddade marina områden enligt OSPAR (Information; Skyddad natur)
☐ Skyddade marina områden enligt HELCOM (Information; BSPA-områden i Skyddad natur)

Beskrivning	*Mariestads tätort ingår i riksintresse för det rörliga friluftslivet.* *Mariestads tätort ingår i biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle.* *En trädrad med sex lönnar mot Sandbäcksvägen omfattas av biotopskydd.*

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna naturvärdena.

Beskrivning	*Planens genomförande påverkar inte värdena i riksintresse för friluftslivet eller biosfärsområde Vänerskärgården med Kinnekulle* *Planens genomförande ska inte påverka den biotopskyddade trädraden längs Sandbäcksvägen eftersom planerad bebyggelse anpassas så dessa träd kan vara*

	kvar. Mot Östra Järnvägsgatan kan tre av fyra träd bevaras, endast en björk behöver tas ned. Björkarna bedöms inte vara i så gott skick, den som planeras tas ned har en betydande andel döda grenar. Mycket av områdets gräsytor kan bevaras. Bebyggelsens parkering sker till största del inom befintlig parkeringsyta. *Planförslaget skulle med en omhändertagen utemiljö kunna medföra en större mångfald av växter, buskar och träd, och därmed större biologisk mångfald.*		
Bedömning av påverkan			
Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?		Ja	Nej
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på naturvärden?		Ja	Nej
Kommentar	*Området bedöms inte ha några höga naturvärden. Befintliga träd bevaras till största del.* *Bebyggelsen skulle med en omhändertagen utemiljö kunna medföra en större mångfald av växter, buskar och träd.*		

5. Sociala värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till sociala värden.

Beskriv förekomsten av sociala värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

☒ Parker och andra grönområden inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse (tätorts- eller bostadsnära natur) (2 kap. 7 § PBL)
☐ Lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse (2 kap. 7 § PBL), t.ex. badplatser, skidbackar, lekplatser, ridstigar, cykelleder, skidspår, motionsspår, vandringsleder, jakt och fiske, orientering, skogsmulle, scouting och klättring.
☐ Tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och annan utevistelse (8 kap. 9 § PBL)
☐ Tysta områden
☐ Turistdestinationer
☐ Mötesplatser
☐ Sociala värden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskrivning	*Inom planområdet finns idag två allmänt tillgängliga tennisbanor för spontanidrott.* *Området utgörs i övrigt av en öppen gräsyta och avgränsas av vägar på tre sidor. Norr om Mariagatan, direkt norr om planområdet, finns en parkmiljö med uppvuxna träd. Planområdet har inte samma kvalitéer för vistelse som denna angränsande yta. Förutom tennisbanorna nyttjas området sannolikt i begränsad utsträckning för utevistelse.* *Avsaknad av bebyggelse medför att framför allt Sandbäcksvägen i denna del får karaktär av trafikled snarare än stadsgata.*

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade sociala värdet.

☐ Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur)
☐ Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
☐ Kulturreservat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
☐ Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB
☐ Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur)
☐ Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB (ska redovisas i översiktsplan)
☐ Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur)
☐ Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur)

☒ Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 2 § MB (Skyddad natur) ☐ Världsarv (Information) ☒ Biosfärsområden (Information; Skyddad natur)	
Beskrivning	*Hela Mariestads tätort ingår i riksintresse för det rörliga friluftslivet 4 kap. 2 § MB.* *Mariestads tätort ingår i biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle.*
Planens påverkan	
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna sociala värdena.	
Beskrivning	*Genomförande av planen medför att två befintliga tennisbanor tas bort.* *Genom tillkommande bebyggelse kan den idag ödsliga ytan komma att få mer liv genom tillkommande bostäder, vilket ger en tryggare miljö. Byggnaderna kan också erbjuda skydd och mikroklimat som ökar områdets kvalitéer för utevistelse.*
Bedömning av påverkan	

Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på sociala värden?	Ja	Nej

Kommentar	*Befintliga tennisbanor utgör ett socialt värde, vilket försvinner i och med planförslaget. Förutom tennisbanorna nyttjas området idag i begränsad utsträckning för utevistelse.* *Områdets värde för det rörliga friluftslivet (enligt riksintresset 4:2) får anses vara mycket begränsat. Riksintresset för det rörliga friluftslivet påverkas inte negativt av planen.*

Mariestads kommun

6. Materiella värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till materiella värden.

Beskriv förekomsten av materiella värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Naturresurser med högre förnyelseförmåga:

☐ Skog (skogsbruk)
☐ Fiske (vilt och odling)
☐ Mark till rennäring
☐ Ängs- och betesmark (jordbruk)
☐ Vilda växter och djur (t.ex. bär och fisk)
☐ Energiresurser (t.ex. vattendrag, vind, sol)
☐ Färskvatten (ytvattentillgångar)

Naturresurser med ingen/låg förnyelseförmåga:

☐ Åkermark (även plöjbar betesmark, jordbruk)
☐ Mineraler, bergarter, jordarter
☐ Energiresurser (t.ex. torv, kol)
☐ Färskvatten (grundvattentillgångar)
☐ Övriga geologiska resurser (t.ex. landformer, och fossil)

Övriga materiella värden:

☐ Rekreation, idrott, friluftsliv och turism (större anläggningar)
☐ Energiförsörjning (t.ex. anläggningar för energiproduktion, elnät [stamnät, regionnät, lokalt elnät, transformator- och kopplingsstationer, utlandskopplingar], ledningsnät för fjärrvärme och fjärrkyla, gasledningsnät, drivmedelstationer för båt och bil)
☐ Omsorg och sjukvård (t.ex. sjukvård, apotek, omsorg om barn, funktionshindrade och äldre)
☐ Information och kommunikation (t.ex. telefoni, internet, radiokommunikation)
☐ Vatten och avlopp (t.ex. reningsverk och ledningsnät för vatten- och avloppsvatten, reservoar, brandpost, tryckstegrings- och pumpstationer, tömningsstationer för båt)
☐ Renhållning (t.ex. deponier, återvinningscentraler och återvinningsstationer)
☐ Skydd och säkerhet (t.ex. domstolsväsendet, åklagarverksamhet, militärt försvar, kriminalvård, kustbevakning, polis, räddningstjänst, tullkontroll, gränsskydd och immigrationskontroll)
☐ Transporter (t.ex. bil-, järn-, gång- och cykelväg, flygplats, hållplatser och stationer, färjelägen, hamn, bro, omlastningspunkter, parkering för bil och cykel)

Beskrivning	

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade materiella värdet.

☐ Miljöskyddsområde (7 kap. 19-20 §§ MB; Okänt om miljöskyddsområden förekommer)
☐ Vattenskyddsområde (7 kap. 21- 22 §§ MB; SFS 1998:1252; Skyddad natur)

☐ Jord- och skogsbruk (3 kap 4 § MB)
☐ Riksintresse för rennäring, yrkesfiske eller odling av akvatiska djur och växter (3 kap 5 § MB)
☐ Riksintresse för fyndigheter av ämnen eller material (3 kap 7 § MB)
☐ Riksintresse för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering (3 kap 8 § MB)
☒ Riksintresse för totalförsvaret (3 kap 8 § MB)

Beskrivning	*MSA-område Karlsborgs övningsflygplats*

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna materiella värdena.

Beskrivning	*Objekt inom tätort högre än 45 m ska samrådas med Försvarsmakten, Bebyggelse föreslås i maximalt 5 våningar vilket är klart lägre än gränsen på 45 meter.*

Bedömning av påverkan

Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på materiella värden?	Ja	Nej

Kommentar	

7. Risker för människors hälsa eller för miljön

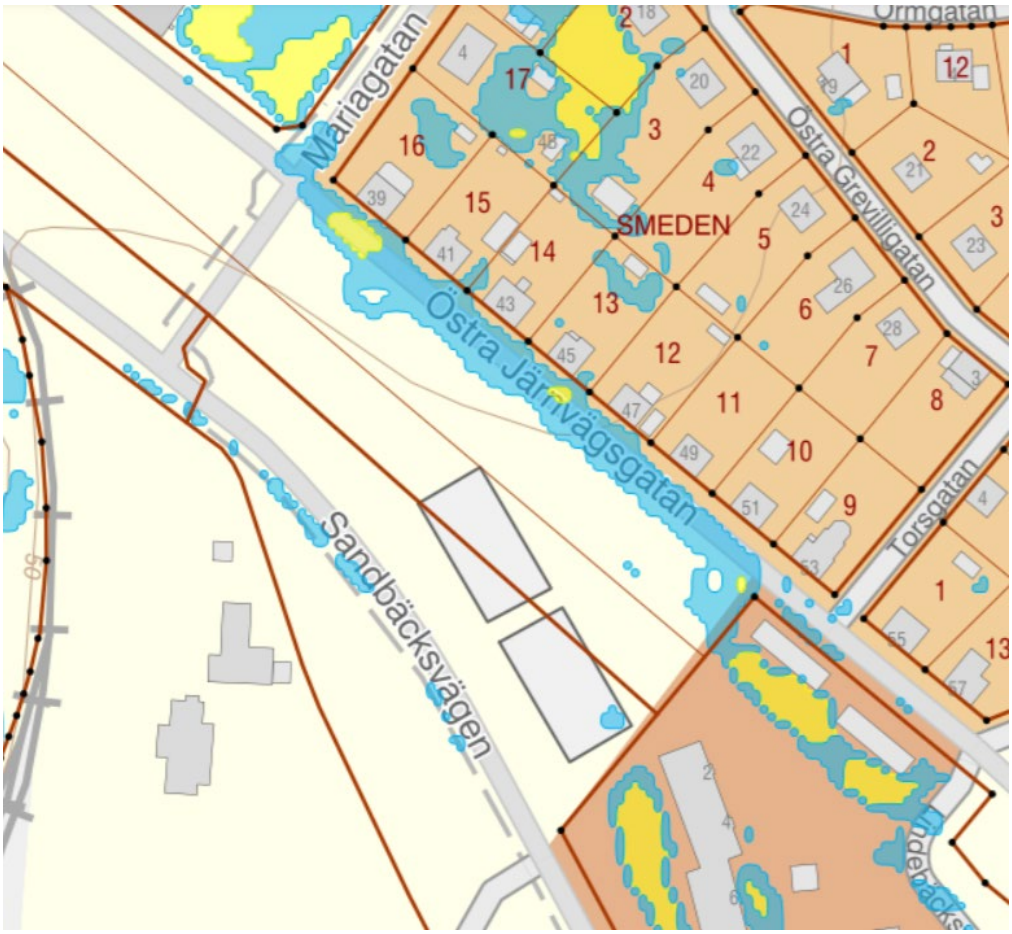
I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till risker för människors hälsa eller för miljön.

Beskriv risker för människors hälsa eller för miljön i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

☒ Extrema naturhändelser (t.ex. stormar, höga vattenstånd, översvämning, ras och skred, torka, värmebölja, lavin, erosion, jordbävning, epidemier, extrem kyla)
☒ Olyckor (t.ex. farliga anläggningar, farligt gods, brand, trafikolycka inkl. tåg- och flygolycka)
☐ Vattenbrist, tele- eller elavbrott, fjärrvärmebortfall, IT-bortfall, transportstörning, drivmedelsbrist
☐ Verksamheter som medför risk för omgivningen (t.ex. buller, vibrationer, ljus, lukt, damm, sot, luftföroreningar inklusive allergiframkallande ämnen, utsläpp till vatten, markföroreningar)
☐ Inomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, vibrationer, fukt, temperatur, radon, strålning, elektromagnetiska fält)
☒ Utomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, vibrationer, fukt, temperatur, radon, strålning)

Beskrivning	***Olyckor – angränsande anläggning*** *Planområdet ligger i närheten av Metsä Tissue AB. Anläggningen hanteras enligt SEVESO-lagstiftningen, vilket innebär att verksamheten hanterar stora mängder brandfarliga varor. Verksamheten är därför en relevant riskkälla som har undersökts genom* ***Riskanalys Delar av Nya staden 1:1 mm, BKB /PE Teknik & Arkitektur 2025-07-02.*** *En tidigare utförd riskutredning, Riskbedömning – Fördjupad översiktsplan för Mariestads Tätort, föreslår ett riskhanteringsavstånd på 375 meter från större gasolcisterner samt ett generellt riskhanteringsavstånd på 100 meter från Metsä Tissues fastighetsgräns.* *Riskanalysen (BKB/PE Teknik & Arkitektur, 2025-07-02) slår fast att den norra delen av fastigheten, som angränsar till planområdet, enbart omfattas av konferensbyggnader och grönområden. I denna del av fastigheten förväntas ingen omfattande hantering av brandfarlig vara förekomma. Detta innebär att det inte sker hantering eller förvaring av brandfarliga varor inom ett avstånd om 100 meter från planområdet.*

	De större gasolcisternerna som genererar ett längre skyddsavstånd på 375 meter är placerade centralt på fastigheten och avståndet mellan gasolcisternerna och aktuellt detaljplansområde överstiger 550 meter. *Sammantaget visar utredningen att det idag inte förekommer någon omfattande hantering eller förvaring av brandfarliga varor inom ett sådant avstånd som ger upphov till en oacceptabel risknivå.* *I riskanalysen har även risker, till följd av transport av farligt gods på vägar och järnvägar i närheten, beaktats. Det befintliga skyddsavståndet som finns mellan planområdet och leder för farligt gods är tillräckligt utifrån Länsstyrelsens riktlinjer.* *Riskanalysen visar att bostäder kan uppföras inom planområdet, eftersom risknivån bedöms som acceptabel och det finns tillräckliga skyddsavstånd både till Metsä Tissues hantering av brandfarliga varor och till leder för farligt gods.* ***Utomhusmiljö - buller*** *En trafikbullerutredning för planområdet har utförts av PE Teknik & Arkitektur, 2025-08-14. Utifrån nyligen genomförda trafikmätningar på kringliggande vägar har bullerberäkningar utförts. Ekvivalent ljudnivå vid fasad blir som högst 60 dBA, vilket innebär att lägenheternas planlösningar inte behöver anpassas för att uppfylla gällande bullerkrav.* *På den södra byggnadens nordöstra sida finns utrymme för en uteplats som uppfyller riktvärdena 50 dBA ekvivalent och 70 dBA maximal ljudnivå.* *För att även uppfylla ljudkrav inomhus behöver yttervägg, fönster och uteluftsdon väljas med tillräcklig ljudisolering.* *Sammanfattningsvis kan bullerkrav för bostäder hanteras för planområdet.* ***Extrema naturhändelser - översvämningsrisk*** *Enligt skyfallskartering (2019) är Östra Järnvägsgatan översvämmad 0,1-0,2 m samt inom vissa delar 0,2-0,5 m. Genomförandet av detaljplanen får inte förvärra denna situation. Byggnadernas bottenplan förläggs förslagsvis något över de lokala lågpunkterna, vilket kan regleras i planen.* *Planen medför endast begränsad ökning av hårdgjorda ytor – parkering föreslås inom befintlig parkeringsyta. Möjligheterna till att fördröja dagvatten inom området bedöms som goda.*

Skyfallskartering (2019) av ett 100-årsregn. Blå nivå 0,1-0,2 m, gul nivå 0,2-0,5 m.

Nivå på förekomst av markradon styr hur byggnaders grundläggning ska utföras.

Redogör för de miljökvalitetsnormer som inte följs i de områden som kan antas påverkas av planen.

☐ Miljökvalitetsnormer för utomhusluft (SFS 2010:477; Information; Beslutade eller föreslagna åtgärdsprogram; Överskridanden av miljökvalitetsnormerna 2014)
☐ Miljökvalitetsnorm för buller (SFS 2004:675; Åtgärdsprogram för omgivningsbuller; *Trafikverkets åtgärdsprogram enligt förordning om omgivningsbuller*)
☐ Miljökvalitetsnorm för kvantitativ status för grundvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassn.)

☐ Miljökvalitetsnorm för kemisk status för grundvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning) ☐ Miljökvalitetsnorm för ekologisk status för ytvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning) ☐ Miljökvalitetsnorm för kemisk status för ytvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning) ☐ Miljökvalitetsnormer för havsmiljö (SFS 2010:1341; HVMFS 2012:18; HVMFS 2012:18; statusklassning kommer att finnas i åtgärdsprogram för havsmiljön som fastställs 2016.)	
Beskrivning	
Planens påverkan	
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna riskerna för människors hälsa och för miljön.	
Beskrivning	*Genomförandet av detaljplanen medför en utbyggnad av c:a 80 bostäder alternativt lägenhetshotell vilket innebär en viss trafikökning i området. Utsläppen av trafikalstrade föroreningar i området kommer därmed att öka. Områdets bebyggelsestruktur är relativt gles och vägarna går inte genom stängda gaturum. Förutsättningarna för utspädning och ventilation av luftföroreningarna är därmed goda. Baserat på detta bedöms tillkommande exploatering inte riskera att miljökvalitetsnormerna för luft eller dess tröskelvärden överskrids.*
Bedömning av påverkan	

Kan planen antas medföra risker för människors hälsa eller för miljön?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra *betydande* risker för människors hälsa eller för miljön?	Ja	Nej
Kommentar		

Mariestads kommun

Sammanvägd bedömning		
Särskilda bestämmelser		
Gäller undantag från att genomföra miljöbedömning?	Ja	Nej
Gäller krav på att genomföra miljöbedömning?	Ja	Nej
Betydande miljöpåverkan		
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på kulturvärden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på naturvärden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på sociala värden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra *betydande* påverkan på materiella värden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra *betydande* risker för människors hälsa eller för miljön?	Ja	Nej
Bedömning		
Påverkans totaleffekt		
Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra påverkan på risker för människors hälsa eller för miljön?	Ja	Nej

Mariestads kommun

Bedömning	